

Algemene gegevens

Adres	Boorstraat 107 / 3513 SE Utrecht
Statutaire naam	Stichting Room with a view*
RSIN of fiscaal nummer	8207 14 471

Contactgegevens

Telefoon	+31 (0)30 711 60 79
Website	www.driesverhoeven.com
Algemeen mailadres	info@driesverhoeven.com

** De rechtsvorm van de organisatie is een stichting en is op 04-09-2009 opgericht. Zij staat statutaire ingeschreven als "Stichting Room with a view". Deze naam wordt enkel gebruikt voor juridische en fiscale doeleinden. De organisatie werkt onder de naam "Dries Verhoeven", de naam van de artistiek leider van de organisatie, en wordt als zodanig opgenomen in de interne en externe PR en communicatiemiddelen.*

Doelstelling van organisatie

De doelstelling van de stichting is het initiëren/ realiseren van innovatieve projecten en artistieke ontwikkelingen. De stichting tracht dit doel te bereiken door het produceren en presenteren van culturele projecten van theatermaker/ kunstenaar Dries Verhoeven.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de organisatie bestaat uit voorzitter Barbara Van Lindt (Directeur Dasarts), Alex de Vries (Co-owner Stern/Den Hartog & De Vries), Marijn Lems (Programmeur Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond), Renée Jongejan (Business Director De Appel Arts Centre). Het bestuur is onbezoldigd. De directie valt ruim binnen de WNT norm. De stichting is bekend met de aanbevelingen geformuleerd in de Code Cultural Governance (kort samengevat: goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording) en handelt hiernaar. Het bestuur en de organisatie volgen het zogeheten 'bestuur + directie-model', waarin het bestuur optreedt als een toezichthouder. De voorbereiding van en de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid is gedelegeerd aan de organisatie. De werving en selectie van bestuursleden vindt plaats aan de hand van een vooraf opgestelde profielschets. Hierbij houdt het bestuur rekening met een evenwichtige samenstelling van het bestuur. De aftredingstermijnen voor de afzonderlijke bestuursleden zijn bekend en zijn gefaseerd over de aankomende jaren verspreid. Het bestuur vergadert minimaal vier keer per jaar. In één van deze bestuursvergaderingen wordt het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd. Eenmaal per jaar agendeert het bestuur een zelfevaluatie. Iedere vergadering wordt met de directie de gang van zaken binnen de instelling, zowel artistiek als zakelijk, besproken. Ook worden er ieder jaar functioneringsgesprekken gevoerd met de directieleden.

De dagelijkse leiding wordt gevoerd door de artistiek leider (Dries Verhoeven) en de zakelijk coördinator (Inez Coumans). Om het brede scala aan projecten is een flexibele productiekern opgezet. Een projectleider en een technisch leider sturen freelancers aan.

Beloningsbeleid

Bestuur: ontvangt geen vergoeding of vacatiegeld.

Directie: het bestuur stelt het contract op met de directieleden. De Theater CAO is leidend.

Personeel: de directie stelt de opdrachtovereenkomsten op met het freelance personeel. Voor de bepaling van honoraria en secundaire arbeidsvoorwaarden wordt de CAO Theater gevolgd.

Profiel

Vanuit de stad Utrecht, en vaak met buitenlandse partners, worden multidisciplinaire projecten opgezet die in

vorm en inhoud uniek en onderscheidend zijn. Verhoeven genereerde de afgelopen jaren veel aandacht bij pers, programmeurs en publiek met installatietheater waarbij toeschouwers vaak op een onverwachte manier bij het werk werden betrokken. Toeschouwers werden bijvoorbeeld in een bus door de stad gereden, lagen op een hotelbed, of hadden via een telefoon of beeldscherm persoonlijk contact met een performer. Het opzetten van projecten buiten de theaterzaal, is eerder regel dan uitzondering. De komende jaren ontwikkelt de organisatie ook 'levende' installaties in musea en ontregelende 'ingrepen' in de openbare ruimte. Door in het oog springende projecten wordt een breed publiek geconfronteerd met een vaak maatschappelijke thematiek.

Kernactiviteiten

- ontwikkelt jaarlijks nieuw werk
- toont veelvuldig eigen repertoire en nieuwe projecten (gemiddeld 198 dagen p.j.) in Nederland, Europa en daarbuiten
- geeft presentaties binnen en buiten het culturele veld

financiële **verantwoording**

STICHTING ROOM WITH A VIEW, UTRECHT

totaal activa	€	159.240	€ 175.009

totaal passiva	€	159.240	€ 175.009

functionele exploitatierekening

BATEN	2015	begroting	2014
1 publieksinkomsten			
- recette	€ 0	€ 21.192	0
- uitkoop	17.000	2.317	0
- partage	0	0	0
publieksinkomsten binnenland	€ 17.000	€ 23.509	€ 0
publieksinkomsten buitenland	106.790	49.291	222.284
totaal publieksinkomsten	€ 123.790	€ 72.800	€ 222.284
2 sponsorinkomsten	€ 0	€ 2.500	€ 0
3 overige inkomsten			
- coproductiebijdragen	€ 10.000	€ 17.500	€ 95.000
- overige directe opbrengsten	37.580	0	31.916
4 totaal directe opbrengsten	€ 171.370	€ 92.800	€ 349.200
5 indirecte opbrengsten	0	500	0
6 overige bijdragen uit private middelen	0	20.000	73.000
7 totaal eigen inkomsten	€ 171.370	€ 113.300	€ 422.200
subsidies en bijdragen			
8 meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten	€ 146.500	€ 198.000	€ 206.500
10 structurele subsidie Gemeente Utrecht	100.000	100.000	100.000
12 overige bijdragen uit publieke middelen	0	0	0
13 totaal publieke subsidies en bijdragen	€ 246.500	€ 298.000	€ 306.500
14 totaal baten	€ 417.870	€ 411.300	€ 728.700
inkomstenquotes			
berekende eigen inkomensquote	41,01%	27,55%	57,94%
berekende andere inkomensquote	64,94%	51,86%	71,66%

functionele exploitatierekening

LASTEN	2015	begroting	2014
beheerslasten			
1 beheerslasten personeel	€ 78.586	€ 61.500	€ 117.575
2 beheerslasten materieel	38.141	33.500	41.007
3 totaal beheerslasten	€ 116.727	€ 95.000	€ 158.582
activiteitenlasten personeel			
voorbereiding	€ 124.462	€ 116.515	216.686
uitvoering	33.332	70.950	98.873
4 totaal activiteitenlasten personeel	€ 157.794	€ 187.465	€ 315.559
activiteitenlasten materieel			
voorbereiding	€ 60.535	€ 70.065	€ 138.439
uitvoering	72.129	41.915	101.395
marketing	8.705	17.355	18.500
5 totaal activiteitenlasten materieel	€ 141.369	€ 129.335	€ 258.334
6 totale activiteitenlasten	€ 299.163	€ 316.800	€ 573.894
7 totale lasten	€ 415.889	€ 411.800	€ 732.475
8 saldo uit gewone bedrijfsvoering	€ 1.981	€ -500	€ -3.776
9 rentebaten/lasten	€ 305	€ 500	€ 429
10 bijzondere baten/lasten	€ 0	€ 0	€ 0
11 exploitatieresultaat	€ 2.286	€ 0	€ -3.346
bestemming exploitatieresultaat			
mutatie algemene reserve	€ 0	€	€ 16.929
toevoeging bestemmingsreserve	2.286		-20.276
	€ 2.286	€ 0	€ -3.347
personele bezetting (beheer+activiteiten)			
fte. uitvoerend (op het podium)	0,0		1,1
fte. niet uitvoerend	1,0		1,3
totaal personele bezetting	1,0		2,4
waarvan in vaste dienst	0,0		0,0
waarvan in tijdelijke dienst	1,0		2,4

activiteiten**verantwoording**

STICHTING ROOM WITH A VIEW, UTRECHT

Jaar- en activiteitenverslag 2015

bestuursverslag

Met dit inhoudelijke en financiële verslag legt Dries Verhoeven | Stichting *Room with a View* verantwoording af over de voorgenomen en gerealiseerde prestaties in 2015. Voor deze periode konden wij rekenen op een meerjarige activiteitensubsidie voor producerende instellingen 2013-2016 van het Fonds Podiumkunsten, de gemeentelijke subsidie op basis van de cultuurnota 2013-2016 van de Gemeente Utrecht en bijdragen van diverse additionele financiers. Wij zijn allen zeer erkentelijk.

De inhoudelijke uitgangspunten van Dries Verhoeven en de bijbehorende activiteiten in 2015 zijn in grote lijnen uiteengezet in ons vierjarig beleidsplan 2013-2016. Het plan kenmerkt zich door het produceren van nieuwe projecten; werk dat zich minder in het theater en meer in de openbare ruimte en binnen de museale context afspeelt. Dries wil zijn werkveld verbreden tot dat van de beeldende kunst. Met theatrale ingrepen in het museum en installatiewerk op theaterfestivals neemt hij de grenzen tussen deze disciplines weg.

verrichte activiteiten

De stichting kent een tweejaarlijkse cyclus waarin een rustiger jaar en een drukker jaar elkaar meestal afwisselen. Voor de organisatie was, na het bewogen jaar 2014, 2015 een jaar van terugblik en onderzoek. In Nederland werd *Wanna Play?* getoond. Verder werden verschillende projectconcepten onderzocht. *Hello Baby* in Frascati was een vooronderzoek voor het werk "Guilty landscapes" dat in 2016 wordt gemaakt. Er is een video versie gerealiseerd van het project *Homo Desperatus* dat nu autonoom getoond kan worden. Ook werden twee bestaande projecten veelvuldig getoond op Europese festivals en in Canada. Het werk van Dries wortelde zich sterker in het internationale veld.

artistieke ontwikkeling

Verhoeven markeert in zijn werk de aspecten van de sociaal-maatschappelijke realiteit waarin we leven. Het gaat hem niet om het overdragen van een stelling ten opzichte van die realiteit, maar veel meer om het activeren van het denken van de kijker, de aansporing tot kritische reflectie.

Het werk *Wanna Play?* leverde in de Duitse versie (2014) een gepolariseerde discussie op, vooral over de privacy aspecten. Het appelleerde aan Dries' wens om te ontregelen en activeren, maar de negatieve stemmen waren zo krachtig dat het werk vroegtijdig moest worden beëindigd. Voor de versie in Utrecht besloot Dries het werk aan te scherpen, zodat er geen misverstand kon bestaan over de werking van het project. Er werden technische kosten gemaakt en een langere repetitieperiode belegd dan eerder gepland. De jaarplanning voor 2015 werd daarom gewijzigd, de ontwikkeling van nog een nieuw project werd uitgesteld.

Niet eerder maakte Dries zo'n persoonlijk werk. Tien dagen lang maakte hij zijn eigen leven en zoektocht naar intimiteit letterlijk zichtbaar. De reacties die het werk in Utrecht losmaakte gingen dan ook, zoals gehoopt, niet over privacy maar vooral over intimiteit in tijden dat het digitale zo belangrijk wordt in de manier waarop we ons aan elkaar presenteren, over de vraag of digitale platformen intimiteit makkelijker maken of juist in de weg staan.

Een conclusie na de ervaring met *Wanna play?* was dat projecten kunnen profiteren van een onderzoeksperiode die lang voor de daadwerkelijke creatie in kaart brengt wat de potentie (en het risico) van een idee is. Met het onderzoeken van een aantal nieuwe concepten werd de basis gelegd voor nieuwe werken als *Songs for Thomas Piketty* en *Guilty Landscapes*. Voor dat laatste werk werd onder de titel *Hello baby* een schijnbare link gelegd tussen een studio in Theater Frascati, Amsterdam, en een seksclub in Zuid Oost Azië. De toeschouwer betrad de studio alleen en zag een geprojecteerde video, zoals je die op de wanden van een galerie kunt tegenkomen. De vorm van het werk vat samen in welke richting Dries zich de komende jaren artistiek hoopt te ontwikkelen. De disciplines performance en beeldende kunst hoopt hij te versmelten, in dit geval door de bezoeker het gevoel te geven veilig een video te kunnen bekijken die gaandeweg verandert in een live performance. Wanneer deze performer reageert op de bezoeker voelt deze zich medeplichtig aan zijn eigen ervaring, hij wordt onderdeel van het werk. Volgens Verhoeven levert het een actief denkende bezoeker op.

Van *Homo Desperatus* (2014), de installatie met 70.000 mieren werd een videoversie gemaakt. Na de creatie van het werk ontstond vraag naar nieuwe presentaties. Door de complexe productionele opzet bleek dit financieel niet betaalbaar. Om de kern van het werk toch te kunnen presenteren aan een

geïnteresseerd publiek werd een videoversie ontwikkeld, die o.a. getoond werd op een festival in Riga (Letland) en in 2016 in Brazilië.

Van *Fare thee well!* werden nieuwe versies ontwikkeld in Vancouver (Ca), Eindhoven, Arles (Fr) en Riga (Lt). Nieuwe teksten gaven een weergave van de veranderende wereld in de vier steden.

Ceci n'est pas... werd met kleine lokale wijzigingen opnieuw getoond in Montreal, Weimar en Kortrijk. Het werk blijkt een sleutelwerk te zijn van het denken in de afgelopen jaren, veel internationale festivals blijven geïnteresseerd. Op straat, de ruimte die we vaak argeloos en onvoorbereid betreden, blijkt het mogelijk om via een onvermijdelijk artistiek gebaar een publiek te confronteren met ongemakkelijke vragen. Voor elkaar onbekende voorbijgangers voelen zich uitgenodigd om met elkaar in gesprek te gaan. Zoals een agora ooit een openbare ontmoetingsplek was, en daarmee ook een politieke betekenis had, zo geeft het artistieke gebaar de straat haar politieke betekenis terug.

onderzoek

2015 stond in het teken van onderzoek. Veel werken kenmerken zich door een nieuwe – niet eerder gebruikte – vorm. Door ideeën grondig te onderzoeken ontstaat al vóór de start van een project zicht op inhoudelijke aspecten, productionele complexiteit en financiële haalbaarheid. Er werd onder andere onderzoek gedaan voor “Songs for Thomas piketty” (werk 2016), “Guilty landscapes” (werk 2016) en “Phobiarama” (2017) en voor ideeën die Dries na dat onderzoek voorlopig niet tot werk zag uitgroeien.

prestaties

In 2015 had de organisatie een Nederlandse première, hernam ze twee projecten internationaal en ontwikkelde ze een video versie van *Homo Desperatus*. In totaal waren dit 112 speeldagen en een bereik van 152.978 bezoekers.

De organisatie heeft hiermee ruimschoots aan de voorgenomen prestaties voldaan. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het hoge publieksbereik voor een groot deel op het conto komt van *Ceci n'est pas...*, een project dat tien dagen achtereen in de openbare ruimte van de stad te zien is, en in 2015 veelvuldig door Europa reisde, frequenter dan verwacht. Daarnaast blijven meer passanten dan verwacht, aandachtig bij dit werk staan kijken.

publiek

Het publiek van de projecten van studio Dries Verhoeven was driedelig. Het werk richtte zich tot het kunstenfestivalpubliek, tot de museumbezoeker en tot de toevallige passant. *Wanna play?* bleek vooral veel aandacht te genereren bij de Utrechtse homogemeenschap en bij jonge mensen die hun leven online projecteerden op Dries' leefsituatie in de glazen etalage.

Door de samenwerking met STRP Eindhoven werd een publiek aangesproken dat interesse heeft in het samengaan van kunst en nieuwe techniek.

financieel

Voor het uitgebreide financiële verslag, verwijzen wij naar onze jaarrekening en de toelichting daarop in de bijlage van dit stuk. Het boekjaar 2015 wordt afgesloten met een positief saldo van € 2.286. Dit wordt opgenomen als bestemmingsreserve voor de realisatie van de publicatie in 2016.

Het eigen vermogen staat hiermee op € 45.286,- en de algemene reserve blijft € 43.000, hiermee kunnen eventuele tegenvallers in de toekomst opgevangen worden.

In 2015 is het totaal aan eigen inkomsten hoger dan begroot. Dit komt voornamelijk door het hoge aantal hernemingen. De voorgenomen eigen inkomsten quote was 27,55%. Door het stijgen van de baten komt het percentage eigen inkomsten voor 2015 uit op 41,01%. In 2015 is de solvabiliteit 28,4% (2014: 24,6%) en de liquiditeit 1,4 (2014: 1,3).

Na drie productieve jaren (2013-2015) kunnen we stellen dat op alle vlakken er ruimschoots boven de gestelde normen van het Fonds en voorgenomen cijfers wordt gepresteerd. We verwachten deze positieve ontwikkeling vast te houden tijdens het huidige jaar.

organisatorische ontwikkeling

Om het grote aantal nieuwe producties en hernemingen in een jaar in goede banen te leiden werkt de organisatie met een klein vast team. Daaromheen zit een grote flexibele schil aan o.a. technici, company managers, softwareontwikkelaars, zakelijk/artistiek assistenten, die worden aangestuurd door het vaste team.

Deze manier van werken zorgt voor voldoende flexibiliteit om per project het beste team samen te kunnen stellen en ook genoeg continuïteit om de doorlopende bedrijfsvoering te waarborgen. Ook kunnen op deze manier verschillende projecten tegelijkertijd door Europa reizen, zonder dat dit ten koste gaat van de ontwikkeling van nieuw werk.

Het vaste team bestaat uit:

Projectleider	Olga Godschalk
Technisch coördinator	Roel Evenhuis
Zakelijke coördinator	Inez Coumans
Producer	Ash Bulayev
Marketing en publiciteit	Harmen van Twillert

Internationale acquisitie vormt een steeds belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering. Dit vraagt om een specifieke en doelgerichte benadering daarom is ten opzichte van het afgelopen kunstenplan de producer een nieuw gecreëerde functie binnen het vaste team.

De organisatie is nog steeds gevestigd in Het Huis Utrecht. Door collegagezelschappen als Schweigman& en veel jonge makers is het een inspirerende werkomgeving.

risico's

Een zorgenpost blijven de beperkte presentatie-mogelijkheden in Nederland. Er zijn weinig instellingen die hun interesse in het werk om kunnen zetten in een coproductie of presentatie. De versoering van het kunstenveld heeft ertoe geleid dat Nederlandse festivals, daar waar Dries' werk het meest op zijn plek is, nauwelijks financiële middelen hebben voor grootschalig installatiewerk.

Een aantal festivals legt de nadruk op internationaal werk of haakt af omdat ze de Nederlandse premiere niet hebben, een aantal andere heeft niet de middelen om werk te presenteren in de openbare ruimte.

Wanneer je kijkt naar de verdeling van speelplekken valt op dat we meer internationaal spelen dan in Nederland. Zo speelde 'Ceci n'est pas...' inmiddels in 14 buitenlandse steden, maar in Nederland alleen in Utrecht. Diverse pogingen om het werk in Amsterdam, Groningen en Rotterdam te presenteren, leidden niet tot resultaten. We vinden het spijtig dat er in Nederland zo weinig middelen lijken te zijn om dit soort werk buiten de conventionele theaterzaal te tonen en de vermogende festivals geen prikkel krijgen om Nederlands werk te laten zien. Onze groeimogelijkheden in Nederland lijken dan ook beperkt.

bestuur & cultural governance code

Het bestuur van de organisatie bestaat uit voorzitter Barbara Van Lindt (directeur DasArts), Alex de Vries (mede-eigenaar Stern/Den Hartog & De Vries), Marijn Lems (freelance schrijver en theaterrecensent), Renée Jongejan (zakelijk leider De Appel Arts Centre). Angelique Spaninks (directeur MU en STRP festival) is eind 2015 afgetreden als bestuurslid omdat de stichting voornemens is om in 2016 samen met het STRP festival *Guilty Landscapes* te coproduceren. Het bestuur is onbezoldigd. De directie valt ruim binnen de WNT norm. De stichting is bekend met de aanbevelingen geformuleerd in de Code Cultural Governance en handelt hiernaar. Het bestuur en de organisatie volgen een zogeheten 'bestuur + directie-model', waarin het bestuur optreedt als een toezichthouder. De voorbereiding van en de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid is gedelegeerd aan de organisatie. De werving en selectie van bestuursleden vindt plaats aan de hand van een vooraf opgestelde profielschets. Hierbij houdt het bestuur rekening met een evenwichtige samenstelling van het bestuur. De aftredingstermijnen voor de afzonderlijke bestuursleden zijn bekend en zijn gefaseerd over de aankomende jaren verspreid. Het bestuur vergadert minimaal vier keer per jaar. In één van deze bestuursvergaderingen wordt het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd. Eenmaal per jaar agendeert het bestuur een zelfevaluatie. Iedere vergadering wordt met de directie

de gang van zaken binnen de instelling, zowel artistiek als zakelijk, besproken. Ook worden er ieder jaar functioneringsgesprekken gevoerd met de directieleden.

Bestuursleden:	Aangesteld:	Aftreeddatum / Herbenoeming
Barbara Van Lindt (voorzitter)	1 mei 2012/ 1 mei 2015	1 mei 2018
Alex de Vries (secretaris)	10 september 2013	10 september 2016
Angelique Spaninks (algemeen lid) afgetreden	10 september 2013	28 oktober 2015
Marijn Lems (algemeen lid)	27 oktober 2014	27 oktober 2017
Renée Jongejan (penningmeester)	12 juni 2015	12 juni 2018

scholing

Met het vaste team wordt gezocht naar passende cursussen of lesprogramma's die zowel interessant zijn voor de teamleden als voor de organisatie. Zo is er in 2015 onder andere door de marketing manager een media planning training gevolgd. Door de technisch manager een cursus Vector Works en door de zakelijk coördinator een cursus 'leiding geven in de cultuur'.

dank

Wij zijn ons publiek, structurele en additionele financiers, coproductenten, presentatie- en samenwerkingspartners erkentelijk voor hun steun voor en hun vertrouwen in onze activiteiten in de afgelopen periode. Voor het maken van werk dat een zeker artistiek gevaar opzoekt, is het van groot belang je gesteund te weten door instellingen, fondsen en een gemeente die het risico met ons wil delen.

Namens het bestuur van Stichting Room with a View,

Mevr. Barbara Van Lindt – voorzitter, 16 maart 2016

activiteiten**verslag**

‘ Vroeger verplaatste ik een vaasje, nu het bankstel’

wannaplay?

'Het zijn vooral Verhoevens performance-installaties als Ceci n'est pas en nu ook Wanna play? die voor reuring zorgen en grote hedendaagse thema's onder de aandacht brengen van een breed publiek.' - Moos van den Broek op Theaterkrant.nl

concept

In *Wanna play?* wilde Dries een reflectie geven op de invloed die de smartphone heeft op onze beleving van intimiteit en het openbare leven in de stad. Zijn eigen ambivalente verhouding tot gay dating apps was daartoe de aanleiding.

Door populaire apps als Tinder en Grindr is het tegenwoordig eenvoudig om een date te vinden. Door de seksueel expliciete codes van het internet zijn ze, volgens Dries, vooral geschikt voor het vinden van vrijblijvende seks. Met de opmars van de digitale wereld op zijn netvlies vroeg hij zich af hoe we in de toekomst om zullen gaan met onze behoefte aan andere vormen van intimiteit en wat het betekent dat homokroegen en andere ontmoetingsplekken gaandeweg verdwijnen uit het stadsbeeld.

"Verpreutst het openbare leven, nu we voor onze geile fantasieën terecht kunnen bij onze smartphone? Is de moderne homo daarmee terug in de kast is gekropen? Of is het internet onze nieuwe publieke ruimte? Kan ik daar dan ook terecht voor andere vormen van intimiteit, of is dat wat al te soft?"

Voor het werk woonde Dries tien dagen lang zichtbaar voor de buitenwereld in een glazen etalage. Vanuit een glazen ruimte op de Neude chatte Verhoeven met gebruikers van apps als Grindr en Tinder en vroeg hen langs te komen en hem te bevredigen in zijn niet-seksuele behoeftes. Het werk presenteerde het internet daarmee als onze nieuwe publieke ruimte, het liet voorbijgangers met elkaar in gesprek gaan over de veranderende betekenis van het private en het publieke.

reflectie

Het werk liet een levendige discussie ontstaan, zowel op straat, waar dagelijks honderden mensen een tijd lang stilhielden en online waar Dries een blog bijhield over zijn ervaringen. In het zoeken naar contact in zijn etalage woning nam Dries zijn eigen situatie als homo als uitgangspunt. Vooral in de homo gemeenschap kreeg het werk daarom betekenis. Inhoudelijk ging het werk nu ook over de zichtbaarheid van seksuele minderheden, een actueel thema nu veel homo's voor het vinden van een partner naar hun Smart Phone grijpen.

Sommige andere toeschouwers konden zich om diezelfde reden moeilijker identificeren, het ironische resultaat van een wereld waar als je een breed publiek wilt bereiken met een persoonlijk verhaal, dat bij voorkeur het verhaal van een heteroseksueel is.

partners

Het project werd gerealiseerd in coproductie met SPRING performing arts festival en HAU/Hebbel am Ufer.

speellijst & prestaties

Stad	Datum	festival/speelplek	Speeldagen	Bereik
Utrecht	21 mei t/m 30 mei	SPRING	20	26.183
Totaal			20	26.183

helloworld

concept

Tijdens FRASCATI ISSUES: Mr.Mrs.Mx. - drie avonden theater, performance en talks over gender en seksualiteit - presenteerde Dries 'Hello baby', een ode aan een vijftienjarige hoerenjongen.

Het werk was een voorbereiding op "Guilty landscapes" dat Dries maakt in het voorjaar van 2016.

Een galerieruimte is leeg. Op een grote wand zien we een projectie van een schimmig Thais bordeel. Zodra een bezoeker de museumruimte betreedt, verschijnt een performer in beeld die de bezoeker aankijkt. Hij spiegelt de bewegingen van de bezoeker. Wat de bezoeker allereerst beschouwt als een vooraf opgenomen videowerk blijkt een live verbinding te zijn met een onbekende ver weg. Zitten de associaties die hij heeft met de geprojecteerde plek hem in de weg om een persoonlijke verbinding aan te gaan? Kan de statusverhouding zich ook omdraaien?

reflectie

In het onderzoek werd het concept absoluut spannend genoeg bevonden om uit te werken tot een museaal videowerk voor 2016. Momenteel werkt Dries aan een serie van 4 verschillende episodes.

speellijst & prestaties

Stad	Datum	festival/speelplek	Speelbeurten	Bereik
Amsterdam	30 april t/m 2 mei	Frascati	6	100
Totaal			6	100

cecin'estpas...

"Het zijn degenen met wie we liever niet oog in oog op straat worden geconfronteerd, maar die hier nu recht naar ons terugkeken. In al hun kwetsbaarheid en indringende menselijkheid." Monna Dithmer in Politiken, (Denemarken)

concept

Een kleine geluiddichte glazen cabine wordt geplaatst middenin een stad. Op gezette tijden opent aan vier zijden van de cabine een rolluik. Voorbijgangers zien een ongemakkelijk beeld verschijnen en een titel die begint met 'Ceci n'est pas...'. De theatrale interventie bevraagt de toevallige voorbijganger over beelden die hij graag ziet of juist vermijdt. Gedurende tien dagen toont de cabine iedere dag een ander 'ongewenst' beeld in de openbare ruimte. Wanneer we een kleine jongen geweren zien poetsen ('Ceci n'est pas le futur') toont dat een dystopie die veel mensen niet op die jongen zullen willen projecteren. Het relateert de doomsenario's, de angstbeelden, de clichébeelden van maatschappelijke thema's. Als dit de toekomst niet verbeeldt, wat dan wel? Door het beeld in de titel te ontkennen, laat het ons nadenken over de huidige maatschappelijke taboes. Zoals René Magritte ons aan het denken zette over het verschil tussen een object en de afbeelding ervan ('Ceci n'est pas une pipe'), zo bevraagt de installatie ons over bepaalde thema's en de manier waarop die zich in ons hoofd in beelden manifesteren.

partners

'Ceci n'est pas...' reisde in 2015 langs 4 steden in Europa en Canada. Hiermee tourde het werk in drie jaar tijd langs 14 internationale steden in 7 verschillende Europese landen..

Het project groeide uit tot een veelgevraagd werk voor theaterfestivals en wist in vele steden een discussie los te maken bij zowel het publiek als de bewoners van de stad. De lokale pers besteedde vaak uitzonderlijk veel aandacht aan het werk, wat een aanjagend effect had op de belangstelling.

Omdat het project de nadruk legt op onze huidige taboes, ging een presentatie regelmatig gepaard met een levendige maatschappelijke discussie. De festivals droegen bij aan deze discussie door een blog en videodagboek bij te houden waar dagelijks het werk en de discussie te zien en lezen was.

speellijst & prestaties

Stad	Datum	festival/speelplek	Speeldagen	Bereik
Montreal	21 mei t/m 30 mei	Le Festival Transamériques	10	34.400
Kopenhagen	12 aug t/m 21 aug	Metropolis Festival	10	49.100
Weimar	28 aug t/m 6 sept	Kunstfest Weimar	10	18.620
Kortrijk	13 nov t/m 21 nov	NEXT Art Festival	9	17.640
Totaal			39	119.760

Toelichting bereik:

'Ceci n'est pas...' is een project dat in de openbare ruimte plaats vindt. Hierdoor zijn er geen betalende bezoekers. Alleen actieve passanten worden meegeteld. Een actieve bezoeker is een passant die stopt, minimaal 5 minuten blijft kijken en de begeleidende tekst leest. Het bereik wordt middels een tikkenteller door de aanwezige company manager geregistreerd.

faretheewell!

“Zo mooi kan afscheid nemen zijn.” (Berliner Morgenpost)

concept

In *Fare thee well!* zegt Dries vaarwel tegen delen van de wereld, beschavingen, overtuigingen en persoonlijke bezittingen die lang geleden zijn verdwenen of ooit nog zullen verdwijnen. De toeschouwer kijkt door een telescoop en ziet de wereld zoals die er op 2 km afstand uitziet, maar dan ondersteboven. In het midden van dit beeld bevindt zich een led display (lichtkrant) waarop een goed leesbare tekst een continue stroom zaken en denkbeelden toont, waar we wellicht ooit afscheid van zullen moeten nemen. Op zijn hoofdtelefoon hoort de toeschouwer een opera-aria van Händel. Zo ontstaat een visueel requiem voor onze tijd, een klaagzang van dystopieën in tijden van crisis. De kijker wordt aangesproken op zijn vermogen om de wereld te zien als een plek in beweging.

reflectie

Voor het werk wordt in iedere stad een nieuwe tekst geschreven die de lokale veranderende situatie beschrijft. Door de nauwe samenwerking met een assistent is het mogelijk voor Dries nieuwe versies van *Fare thee well!* te ontwikkelen, terwijl nieuw werk wordt gemaakt of voorbereid. We zijn er trots op dat een werk dat we al zo lang spelen, in de verschillende speelsteden toch steeds weer een gevoel van grote actualiteit behoudt.

speellijst & prestaties

Stad	Datum	Festival/ speelplek	Speeldagen	Bereik
Vancouver	30 januari t/m 8 februari	PuSh International Performing Arts Festival	10	679
Eindhoven	20 maart t/m 29 maart	STRP Eindhoven	10	500
Arles	4 juli t/m 2 augustus	Les Envies Rhônements	25	5.000
Riga	4 september t/m 10 september	International Festival of Contemporary Theatre Homo Novus	6	750
Totaal			51	6.929

NB De voorstelling duurt korter dan 50 minuten hierdoor worden alle voorstellingen op één dag geteld als één speelbeurt.

Toelichting prestaties

Omdat het een kortdurend installatie betreft (15 minuten) is *Fare Thee Well!*, een gratis toegankelijk project of onderdeel van een museumbezoek.

partners

In juni 2012 werd de installatie *Fare thee well!* gerealiseerd op het voormalige vliegveld Tempelhof in Berlijn waar een alternatieve werelddtentoonstelling werd georganiseerd. Het project kwam in samenwerking met Hebbel am ufer theater (HAU) tot stand. In 2013 heeft partner IN SITU ons ondersteund bij het door ontwikkelen van dit project. Hierdoor hebben we in 2013 langere speelperiodes kunnen aanbieden en op verschillende locaties tegelijkertijd te kunnen draaien. In 2015 hebben we hier diverse speelplekken aan toe kunnen voegen.

credits

concept en tekst Dries Verhoeven | **artistieke assistentie** Bart van de Woestijne | **techniek** Roel Evenhuis

homodesperatus videoversion

"Met wonderschone sereniteit toont Verhoeven zo de 'lelijkste' issues van de 21e eeuw." Moos van den Broek op Theaterkrant.nl

concept

In de museumversie in 2014 maakte de bezoeker een wandeling langs 44 vitrines met natuurgetrouwe schaalmodellen van menselijk leed; de kernreactor in Fukushima, het parlamentsgebouw in Kiev, een drugskliniek in Duitsland, een ingestorte kledingfabriek in Bangladesh. Iedere vitrine werd bewoond door een mierenkolonie. 70.000 mieren probeerden een leven op te bouwen op de plekken van menselijke catastrofes. Iedere locatie was uitgerust met een vingercamera die de locatie filmt vanuit "CNN-perspectief".

Met het materiaal van deze vingercamera's en ander video materiaal werd een nieuwe videoversie gemaakt, waarmee een publiek dat het werk niet eerder zag, een vergelijkbare ervaring kreeg als de bezoekers in het museum. Ook de filmkijker wordt uitgedaagd om het leed van onze tijd, en zijn eigen rol daarin, van op grote afstand te overzien. Hij zoomt in en uit, tussen analytische afstand en emotionele betrokkenheid bij het leiden van de diersoort mens, hier gerepresenteerd door de mier. Het stelt de vraag naar onze blik op rampen – al dan niet van eigen makelij – en naar de verhouding tussen de ellende van het individu versus het voortbestaan van de populatie.

reflectie

Homo Desperatus is een werk waar we als organisatie trots op zijn, de presentatie in Den Bosch trok destijds een grote groep van 19.000 bezoekers. Het was daarom spijtig te concluderen dat door de productionele en financiële aspecten een vervolg waarschijnlijk onmogelijk was. De videoversie bleek een waardevol werk dat ook autonoom, zonder de live mieren, functioneerde. Het idee van mieren als personificatie van de mens blijft in de videoversie overeind. De spanning die ontstaat tussen de fascinerende levens van de mieren en de verontrustende aspecten van hun leefomgeving is ook in de film een grote kracht.

Online

website:

www.driesverhoeven.com

(recente) blogs:

www.deuitvaart.tumblr.com

www.homodesperatus.com

www.cecinestpas.de (Ceci n'est pas... in Feiburg)

video-kanalen:

www.vimeo.com/driesverhoeven

www.youtube.com/driesverhoeven

sociale media:

facebook.com/driesverhoevencie (facebook)

[@driesverhoevenc](https://twitter.com/driesverhoevenc) (twitter)

beleidsplan

STICHTING ROOM WITH A VIEW, UTRECHT

Meerjarige activiteitenplan 2013-2016

A. algemeen inhoudelijk plan

1. organisatie

Stichting Room with a view ontwikkelt werk van theatermaker Dries Verhoeven. Vanuit Utrecht, en vaak met buitenlandse partners, worden multidisciplinaire projecten opgezet die in vorm en inhoud uniek en onderscheidend zijn in Nederland en Europa. Dries genereerde de afgelopen jaren veel aandacht met installatietheater waarbij toeschouwers vaak op een onverwachte manier bij het werk werden betrokken. Toeschouwers werden bijvoorbeeld in een bus door de stad gereden, lagen op een hotelbed, of hadden via een telefoon of beeldscherm persoonlijk contact met een performer. Het opzetten van projecten buiten de theaterzaal, is eerder regel dan uitzondering. De komende jaren ontwikkelt de organisatie ook 'levende' installaties in een museum en ontregelende 'ingrepen' in de openbare ruimte. Door in het oog springende projecten wordt een breed publiek geconfronteerd met een vaak maatschappelijke thematiek.

Inhoudelijk vindt veel werk haar oorsprong in andere landen. Zo zette de organisatie eerder samenwerkingsprojecten op met inwoners van Sri Lanka, en in Nederland woonachtige vluchtelingen. De komende jaren wordt o.a. samengewerkt met de Joods/ Palestijnse gemeenschap van Nederland. Met bevindingen die zijn opgedaan in onbekende gebieden keert Dries terug naar de stad Utrecht, de thuisbasis van de organisatie. Daar is, door de realisatie van tien eerdere producties, inmiddels een groot publiek opgebouwd. Producties reizen daarna langs plekken in Nederland en Europa. In het maken van nieuwe projecten werkt de organisatie vanuit een artistieke en financiële motivatie veelvuldig samen met Duitse en andere Europese instellingen.

Nieuwe projecten zijn geen incidenten. Belangwekkende producties blijven spelen zolang er vraag naar is. Dit repertoirebeleid vormt de ruggengraat van de organisatie. De afgelopen jaren werden er producties gespeeld in Duitsland, Oostenrijk, Engeland, Spanje, België, Denemarken, Frankrijk, Italië en Tunesië. Zeven eerdere projecten reizen nog steeds door Europa. Mede daardoor realiseerde de organisatie de afgelopen jaren 139 voorstellingen per jaar met een eigen inkomstenquote van 58%. Naast het opzetten van zes nieuwe projecten herneemt de organisatie de komende vier jaar ook in Nederland veelvuldig bestaande producties. Dit geeft financiële armslag, legitimeert de investeringen uit het verleden en garandeert zichtbaarheid.

Het artistiek inhoudelijke deel van deze aanvraag is door Dries geschreven in de eerste persoon.

2. artistieke visie en signatuur

Kunst is er niet alleen om het denken en de kunstvormen van vorige generaties te tonen, maar ook om de huidige tijd in nieuwe beelden en woorden te gieten. In de keuze voor een bepaalde vorm, in de manier van werken en in onderwerpkeuze wil ik graag midden in de wereld staan:

Ik maak werk voor een breed publiek, zowel voor de geofende kijker als voor mensen die niet snel een theater bezoeken. Dat is een belangrijke reden voor het bescpen van zomerfestivals en de openbare ruimte waar grote groepen mensen met een werk kunnen worden geconfronteerd. Toevallige voorbijgangers worden verleid een installatie of voorstellingsconcept te betreden. Een jonge generatie vindt soms meer aansluiting bij het kijken naar bijv. een You tube film dan bij een conventionele toneelvoorstelling. Ik gebruik bewust de middelen van deze generatie om geconcentreerde poëtische ervaringen tot stand te brengen. De afgelopen twee jaar realiseerde ik voor het eerst ook projecten voor de reguliere theaterzaal. Die ontwikkeling werd goed ontvangen (zaalbezetting gem. 79%). In de verwachting dat BIS-gezelschappen zich de komende jaren nog nadrukkelijker zullen manifesteren met repertoiretoneel voor de zaal, wil ik werk maken waarmee ik me nog het meest onderscheid van het bestaande aanbod. Ik zal de grenzen van de podiumkunst verder opzoeken en me radicaler buiten het theatergebouw gaan bewegen. In de openbare ruimte van een stad creëer ik opvallende projecten. Zo laat ik voor een toekomstig project een kilometerlange muur door een landschap lopen. Het is een monumentaal gebaar waarmee ik vragen oproep bij toevallige voorbijgangers. Een andere voorstelling openbaart zich na het downloaden van een smart Phone-applicatie waardoor een treinreis verandert in een theatrale ervaring. Daarnaast verbreed ik mijn speelveld door theatraal werk te maken voor musea. Als ik zelf in een museum rondloop, merk ik dat mijn denken actiever wordt. Ik heb de mogelijkheid weg te lopen of te blijven kijken en ben zelf verantwoordelijk voor de intensiteit van mijn ervaring. Dit gevecht om de aandacht van de bezoeker inspireert mij bij het maken van nieuw werk. Uitgangspunt is daarbij nog wel de geregisseerde ervaring van de toeschouwer: de werken zijn altijd levend van aard. In het presenteren van deze projecten werk ik samen met een groot aantal kunstinstellingen en Europese festivals waar het overbruggen van disciplines al de praktijk is.

In het debat over het belang van kunstsubsidies realiseerde ik me dat mijn repliek voortkwam uit tien jaar onafgebroken werken in de kunstsector. Na een decennium van theater, voel ik de behoefte te reflecteren op de betekenis van mijn werk in de maatschappij. Het jaar 2013 staat in het teken van het hernemen van drie projecten in Utrecht en daarbuiten en het realiseren van één nieuw project. De regie van die hernemingen ligt gedeeltelijk in handen van een assistent. Daardoor heb ik de mogelijkheid me, buiten de organisatie om, te bewegen in een deel van de maatschappij waar geen kunst wordt gemaakt, ook buiten Nederland. Ik verwerk deze ervaringen in 2014-2016 in werk dat krachtig reflecteert op maatschappelijke ontwikkelingen.

De ambitie om een breed en nieuw publiek te bereiken mag niet leiden tot het maken van aangenaam vermaak voor de massa. Kunst mag confronteren en ontwrichten, en moet allereerst een vinger houden aan de pols van de beschaving. De originele vorm 'verleidt' de bezoeker, waarna een meer complexe inhoudelijke gedachte het startpunt vormt van een project. Juist in tijden van hernieuwd nationaal sentiment wil ik me in mijn werk verhouden tot de onbekende delen van de wereld die mijn leven dagelijks onzichtbaar beïnvloeden. Als ik een allegorische voorstelling probeer te maken van de wereld, zoals die is georganiseerd, stel ik me een berg voor. Ik leef, samen met nog 500 miljoen mensen, bovenop die berg op een vruchtbaar stuk land. Onderaan die berg en op de hellingen leven 5,5 miljard mensen. Zij produceren een groot aantal van onze gebruiksgoederen, kopen onze producten of leven van onze restgoederen. Zonder de afzetmarkt, de arbeidskrachten en de grondstoffen uit het dal valt onze economie in elkaar; zonder de zuurstof van het tropisch regenwoud zouden we niet kunnen overleven. Maar wanneer dalbewoners, aangetrokken door onze welvaart, de berg beklimmen, houden we ze tegen. Toch kijken niet alle dalbewoners hulpeloos, jaloers of geïnspireerd naar boven. Veel arme mensen zouden voor geen goud de sociale cohesie, geloofsovertuiging of natuurlijke rijkdom van hun leefomgeving willen missen. Hoog opgeleide Turkse migranten keren tegenwoordig vaak terug naar hun vaderland. Bovendien zijn om ons heen andere bergen verzezen, systemen die het onze hebben gekopieerd, maar zich hebben ontdaan van dure randverschijnselen als het onderhouden van een verzorgingsstaat, kunstsubsidies, pensioen of parlementaire democratie. Wellicht zullen de dalbewoners hun aandacht gaandeweg verleggen naar de nieuwe economische grootmachten als India, China en Brazilië. In mijn werk wil ik kleine persoonlijke verhalen en gebaren koppelen aan de grote thema's van onze tijd: het opkomend terrorisme, het vluchtelingenvraagstuk en de economische/ ecologische crisis. Ik wil onzichtbare verbanden blootleggen en het publiek meenemen in de verhalen van mensen aan de andere kant van de wereld.

3. plaats in het veld en bijdrage aan pluriformiteit

Dries Verhoeven is van oorsprong scenograaf. Hij ontwikkelde een duidelijk idee over het theater als totaalervaring. De jury van de VSCD mimeprijs verwoordde het als volgt: "Op geheel eigen wijze koppelt hij inhoudelijk geëngageerde onderwerpen aan zijn uniek beeldend vermogen. In een raamwerk van beeld, beweging, tekst, auditieve sensaties en ruimtelijke vormgeving confronteert het werk van Verhoeven de kijker op intieme wijze met grote verhalen over onmacht, onderdrukking maar ook liefde en troost. De voorstellingen van Dries Verhoeven gaan uit van de ontmoeting en doen een beroep op persoonlijke overgave. Zij zijn uiterst krachtig in hun sensitieve en vormgegeven ervaring." De afgelopen jaren won Dries de Charlotte Köhler Prijs (2003), de Wim Bary Perspektiefprijs (2004), de VSCD Mimeprijs (2008) en op de Salzburger Festspiele (2009) de Montblanc Young Directors Award. De voorstelling U bevindt zich hier werd geselecteerd zowel voor het Nederlands als het Vlaamse theaterfestival.

Het werk bevraagt de grenzen van de podiumkunst en de relevantie van het denken in disciplines. Een strikte opdeling doet volgens hem geen recht aan deze tijd waar vormgeving en kunst, hoge en lage cultuur vaak naadloos in elkaar overlopen. Het tonen van beeldend werk op een theaterfestival en van theatraal werk in een museum is een strategie om te toeschouwer te verwarren in zijn verwachtingspatroon. Voor het tonen van dit soort werk worden samenwerkingen tot stand gebracht tussen instellingen die traditioneel nog van elkaar zijn gescheiden. Publieksgroepen worden gekoppeld. Gesproken wordt met Stadsschouwburg Utrecht – Centraal museum, Theater Frascati - kunstencentrum de Appel Amsterdam, Verkadefabriek – Stedelijk Museum Den Bosch, Toneelschuur – De Hallen Haarlem, Theater aan het Spui – Gemeentemuseum Den Haag en Rotterdamse Schouwburg – Witte de With. Dries weet zich daarmee nog verder te profileren als een maker die de grenzen van de diverse kunstdisciplines opzoekt en overbrugt.

Nu productiehuisen geen landelijke ondersteuning meer krijgen ontstaat er mogelijk een vacuüm voor beginnende makers die geïnteresseerd zijn in het maken van ervarings- of installatietheater, niet het specialisme van de Bis-gezelschappen (die wel de expliciete taak voor talentontwikkeling meekrijgen). Huis a/d werf, waar Dries lange tijd werd ondersteund, blijft wellicht met steun van de gemeente functioneren als een bescheiden productiehuis. Dries

neemt de verantwoordelijkheid om daar beginnende makers, die zich buiten de gebaande paden willen ontwikkelen, geregeld te begeleiden.

Ook Lotte van den Berg en Boukje Schweigman vestigen zich in het pand van Huis a/d Werf. Dries herkent zich in de artistieke uitgangspunten van deze makers en ziet tegelijkertijd de grote verschillen in vormtaal. Alle drie hebben ze hun invloed gehad op de ontwikkeling van discipline-overschrijdend theater buiten het theatergebouw. Nu het voortbestaan van een aantal festivals wordt bedreigd, worden krachten gebundeld, zodat een belangrijke ontwikkeling kan worden voortgezet. (zie hoofdstuk 4)

Zeker voor kostbare producties met een lage publiekscapaciteit vindt de organisatie het van groot belang dat ze uiteindelijk kunnen worden gezien door duizenden mensen. Zeven producties staan daarom nog steeds op het repertoire. Het maakt het mogelijk om nieuw werk te tonen in de context van het gehele oeuvre en levert de organisatie financiële middelen op. De afgelopen jaren is een groot internationaal netwerk opgebouwd. Werk dat haar première beleefde in Nederland stond daarna op gerenommeerde festivals als de Salzburger Festspiele, LIFT festival London en de Wiener Festwochen. Ook in Nederland worden de komende jaren belangwekkende projecten als Niemandsland en U bevindt zich hier hernomen. Producties die in het buitenland met veel succes werden gespeeld, worden na lange tijd weer getoond aan een Nederlands publiek. Door de teruglopende budgetten zullen Nederlandse zomerfestivals de komende jaren naar verwachting niet meer kunnen optreden als coproducteur. Met een groot aantal buitenlandse instellingen wordt gesproken over toekomstige coproducties. Met dit beleid van internationaal coproduceren en het veelvuldig spelen van repertoire onderscheidt de organisatie zich van andere organisaties.

4. ondernemerschap

4a. publiek en marketing

De organisatie kiest voor meer nationale zichtbaarheid. In Nederland worden in vier jaar 6 nieuwe producties gerealiseerd en 4 bestaande projecten hernomen. De organisatie kiest voor langere speelperiodes en meerdere presentatiemomenten per dag. Opvallende installaties staan regelmatig in het openbare leven van een stad, voor iedereen zichtbaar. De komende jaren wordt het totale publiek verdubbeld naar 10.800 bezoekers gem. per jaar.

Door het werk op festivals te presenteren, trekken de voorstellingen veelal een gevarieerd publiek. In samenwerking met Festival a/d Werf is dat publiek al eerder in kaart gebracht. Jonge mensen komen af op de originele, in het oog springende vorm van projecten. Oudere cultuurliefhebbers komen ook af op de maatschappelijke relevantie van projecten. Wanneer projecten een niet-westerse focus hebben, zoals bij het project Niemandsland, weerspiegelt zich dat in de samenstelling van het publiek. De organisatie streeft continuering van samenstelling van dit publiek na. Zowel een breed draagvlak in de stad als waardering van vakgenoten en kritische kijkers is van belang. Het publiek wordt de komende jaren uitgebreid met museumbezoekers en inwoners van steden in de provincie waar tot nog toe, niet of sporadisch werd gespeeld.

De afgelopen jaren heeft Dries zich nadrukkelijk geprofileerd als toonaangevende maker. Nieuwsbrieven en een actuele website houden het bestaande vaste publiek op de hoogte. Door middel van een gerichte doelgroep- en mediabenedering verleidt de stichting haar potentiële toeschouwers tot bezoek aan een voorstelling. Een groot deel van de campagnes zal online plaatsvinden. Met behulp van social media wordt zichtbaarheid op relevante websites en online communities gecreëerd. De afgelopen jaren wisten voorstellingen veel media aandacht te genereren. De organisatie koestert de bestaande contacten en gaat ook contacten aan met nieuwe (media) partners. (zie voor uitgebreide marketing deel B)

Voor de multidisciplinaire projecten slaat de organisatie in haar publiciteit en marketing een brug tussen theater- en museumpubliek: opvallend genoeg verschillen deze publieksgroepen sterk van elkaar. Op een aantal festivals en in een aantal steden heeft Dries reeds een groot publiek opgebouwd bij theaterbezoekers. In samenwerking met theaterfestivals brengt de organisatie deze bezoekers naar de musea. Omgekeerd brengt zij museumbezoekers naar de festivals door grootschalige installaties in de openbare ruimte te plaatsen. Projecten in de openbare ruimte van een stad genereren ook aandacht bij toevallige voorbijgangers die in het dagelijks leven niet vaak naar een theater of museum gaan. Ze genereren publiciteit voor andere (binnen-)producties van Dries, die soms tegelijkertijd staan geprogrammeerd. In prijsbeleid wordt (bijvoorbeeld door reductie voor stadspashouders en studenten) ingezet op het bereiken van meer en minder draagkrachtige toeschouwers.

Het voortbestaan van een aantal zomerfestivals is nog ongewis. Dries Verhoeven, Lotte van den Berg en Boukje

Schweigman hebben besloten de handen op het gebied van marketing en publiciteit ineen te slaan in de wetenschap dat er een groot publiek bestaat voor hun werk, maar de weg in een toekomstig kunstenlandschap wellicht minder snel zal kunnen vinden. De drie makers richten samen een publiciteitsplatform op en berichten via een gezamenlijke nieuwsbrief, website en nieuwe media over hun werk dat de openbare ruimte bespeelt. Ieder voor zich presenteren ze jaarlijks een of twee nieuwe projecten. Door de regelmaat waarin het platform over dit werk bericht, worden relaties gezamenlijk onderhouden. Het publiek zal het gezamenlijke oeuvre gaan herkennen.

4b. financiering en bedrijfsvoering

De afgelopen jaren bleek er veel interesse te bestaan in de projecten van Dries Verhoeven. Gemiddeld speelde de organisatie 139 voorstellingen per jaar. (kortdurende voorstellingen die meerdere keren per dag spelen worden hierbij per speeldag gerekend.) Sommige projecten hadden een lage publiekscapaciteit. Om de tijdsinvestering en overheidssteun voor dit soort projecten te verantwoorden was het beleid te zoeken naar externe financiering, naar internationale coproductanten en manieren om producties lang op het repertoire te houden. Hierdoor haalde de stichting de afgelopen drie jaar een opvallend hoog eigeninkomstenquote (61%). Door het veranderend denken over de rol van de overheid als financier van kunstprojecten, neemt de vraag naar sterk innovatief ondernemerschap verder toe.

Met collega-organisaties OMSK en Schweigman& zal vanuit de gezamenlijk kantoorruimte van Huis a/d werf in Utrecht worden gewerkt. Door kennis, contacten en faciliteiten in de backoffice te delen wordt bespaard op bureau- en productiekosten. Medewerkers die voor de verschillende organisaties werken kan meer zekerheid worden verschaft. Hoofd publiciteit en marketing Leonie Dijkstra is op dit moment ook al werkzaam voor Schweigman&. Het opzetten van een gedeeld publiciteitsplatform zal één van haar taken zijn. De Utrechtse Spelen (DUS) heeft aangeboden te adviseren rondom het vergroten van het publieksbereik en sponsorinkomsten.

De organisatie zet het internationale hernemingenbeleid, veelal bekostigd met buitenlandse middelen, voort en kiest de komende jaren nadrukkelijk ook voor een lokale focus: Belangwekkende projecten worden ook in Nederland gespeeld als nationale partners minder draagkrachtig blijken. De eigeninkomstenquote wordt daarom terughoudend begroot op 27,55% over 2013-2014 en 32% over 2013-2016, nog steeds boven de streefnorm door het fonds gesteld. Vanuit de grote behoefte om vormvernieuwingen tot stand te brengen, blijft de organisatie zich manifesteren op locatie en zal een groter deel van de Nederlandse kosten voor eigen rekening nemen. Dit wordt betaald uit de winst van hernemingen in het buitenland, en aanvullende private middelen uit fondsen en sponsering.

De organisatie vulde de afgelopen drie jaar haar subsidiegelden aan met bijdragen van private fondsen als SNS REAAL Fonds, VSBfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds. Gezien de bezuinigingen op kunst en cultuur, zullen instellingen nog vaker een beroep op deze fondsen doen. Daarom wordt een lichte daling van de fondsenbijdragen verwacht. Sommige projecten bevinden zich op het snijvlak van beeldende kunst en theater. De Nederlandse fondsenstructuur is traditioneel georganiseerd langs de grenzen van beide disciplines. Er bestaat hier geen overkoepelend fonds zoals bijv. de Engelse Arts Council. De organisatie streeft ernaar dat de aard van de projecten zich weerspiegelt in de manier waarop ze worden ondersteund. Daarom worden additionele middelen aangevraagd bij fondsen die zich meer op de beeldende kunst richten, zoals het Mondriaanfonds.

Door de onderscheidende plek die Dries Verhoeven inneemt in het kunstenlandschap denkt de organisatie dat zij interesse kan genereren voor ondersteuning van het werk vanuit het bedrijfsleven. In 2013 start Pieke Berkelmans, de zakelijk leider, dit sponsoortraject voor met name *Spy me* en een nieuwe publicatie rondom het werk van Dries Verhoeven in 2015, op. De tweetalige publicatie *80 cm away from you* (2009) wordt nog steeds verkocht. Een nieuwe publicatie in 2015 vergroot opnieuw de aandacht voor het werk en biedt een extra inkomstenbron. Het boek zal verkocht worden in de International Theatre & Film Bookshop in Amsterdam en tijdens de presentaties op locaties. Naar een centraal verkooppunt in Utrecht wordt gezocht.

De toekomst van sommige partners is door het veranderende kunstenlandschap nog ongewis. Bij het opstellen van de inkomsten is enigszins terughoudend opgetreden wat betreft verwachtingen over aantal activiteiten en nationale coproductie-bijdragen. Door de positieve reacties vanuit het veld verwacht de organisatie dat het aantal activiteiten eerder positief zal worden bijgesteld. Mochten deze inkomsten desondanks toch nog tegenvallen, dan is de organisatie gedwongen haar activiteiten te versoberen en daardoor de personele inzet te verlagen.

4c. cultural governance

Het bestuur van de organisatie bestaat uit voorzitter Barbara van Lindt (Directeur Dasarts), Femke Eerland

(algemeen directeur festival Noorderzon), Wouter van Ransbeek (artistieke planning & internationalisering Toneelgroep Amsterdam) en Carolien van der Schoot (Coaching in de Cultuur). Bestuur en directie besturen conform de Code Cultural Governance en vergaderen minimaal drie keer per jaar.

5. spreiding

De organisatie is gevestigd in de stad Utrecht, speelt nationaal en internationaal, en produceert vaak in coproductie met internationale partners. Door het profiel van de HKU en Festival a/d Werf staat Utrecht bekend als een stad waar disciplines elkaar uitdagen, waar beeldende kunst soms naadloos overloopt in podiumkunst. Met zijn interdisciplinaire werk voelt Dries Verhoeven zich al 8 jaar thuis in de stad. Inmiddels is na tien premières een groot publiek opgebouwd en voelt de organisatie een nauwe verbondenheid met de stad. Om Dries nog duidelijker te profileren als Utrechtse maker worden in 2013 drie producties hernomen in het kader van Vrede van Utrecht. Nieuw werk wordt veelal in de Domstad in première gebracht. (gemiddeld 39% van de speelbeurten in Utrecht)

De organisatie heeft de ambitie om werk te tonen op alle in het oog springende zomerfestivals, en in alle delen van het land. Zij wil voorstellingen spelen zolang daar publiek voor is. Zeker nu het fonds instellingen honoreert op basis van de hoeveelheid speelbeurten is de premierewens en de vraag van festivalprogrammeurs naar

exclusiviteit en nieuw werk niet bevorderlijk. Deze wens tot profilering werkt kort spelende producties in de hand. De organisatie zal deze vraag proberen te keren en projecten bijvoorbeeld ook nationaal blijven hernemen. Er wordt samengewerkt met instellingen in de randstad maar ook met festivals en instellingen in de provincie. (zoals STRP festival Eindhoven, Verkadefabriek Den Bosch, Zeeland nazomerfestival, Oerol, Chassé theater Breda.)

6. innovatie

Een groot deel van de projecten is innovatief op het gebied van speelplek en de daarmee bereikte publieksgroepen. In onze buurlanden zijn theatermakers als Kris Verdonck en Christoph Schlingensiefel veelvuldig te zien in musea. In Nederland zijn dat soort projecten uitzonderlijk. Door bepaalde disciplines onder te brengen bij één fonds, krijgen crossovers tussen die disciplines (zoals bij muziektheater) in Nederland de nodige aandacht en honorering. Kunstuitingen die de disciplines podium- en beeldende kunst overbruggen zijn minder gangbaar, en niet altijd eenvoudig te produceren. De organisatie denkt dat er juist wel een groot publiek bestaat voor bijv. happenings en "flashmobs", voor performatief werk in musea en andersoortige ingrepen die de openbare ruimte veranderen in een theatrale ruimte.

De organisatie initieert samenwerkingsverbanden tussen instellingen die traditioneel nog van elkaar gescheiden zijn. Op sommige theaterfestivals loopt een publiek rond waarvoor de drempel een museum te bezoeken soms nog te hoog is. Zo zullen bijvoorbeeld niet alle bezoekers van theaterfestival Boulevard geregeld het Stedelijk Museum Den Bosch bezoeken. De projecten kweken interesse voor de museumcollectie en daarmee ook voor toekomstig museumbezoek. Publieksgroepen worden aan elkaar gekoppeld. Het legt de voedingsbodem voor samenwerkingen tussen deze instellingen in de toekomst. Ook in de openbare ruimte worden innovatieve projecten gerealiseerd. De ontwikkeling van een smart Phone applicatie of een scheidingsmuur in de stad als theatraal element, zal een impuls geven aan andere makers om de grenzen tussen de diverse disciplines te slechten. Het zal de aandacht voor podiumkunst bij veel mensen vergroten en het begrip van de manier waarop deze zich kan manifesteren verbreden. In samenwerking met de HKU en de faculteit Theaterwetenschappen worden randprogramma's ontwikkeld rondom de grenzen van installatie- en podiumkunst. Ook hierdoor zullen de projecten betekenis genereren voor het hele podiumkunstenveld.

De innovatietoeslag stelt de organisatie in staat in prijsbeleid aan te sluiten bij de verschillende contexten. Zo wordt voor de smart Phone-app. een marktconforme prijs gevraagd, en wordt bij museumpresentaties een lagere prijs gevraagd dan in de theaterwereld gangbaar is. Wanneer de innovatietoeslag niet wordt toegekend zullen prijzen van voorstellingen stijgen, of wordt nog meer externe financiering gezocht.

B. beschrijving van de activiteiten per circuit

Een aantal projecten vraagt de aandacht van duizenden voorbijgangers in een stad. Andere activiteiten worden door de bijzondere presentatievorm (smart Phone applicatie, museumperformance) door veel mensen opgemerkt. De organisatie wil realistisch zijn in het benoemen van het aantal mensen dat de tijd neemt om die projecten in hun volledigheid te aanschouwen. Zij plaatst daarom alle projecten in het kleine podia circuit. De complexiteit van activiteiten, de verkoop en de omschrijving van doelgroepen en marketing is voor veel activiteiten vergelijkbaar. Vanwege de leesbaarheid van dit beleidsplan, worden deze punten niet per project maar na de afzonderlijke plannen toegelicht.

Concrete afspraken met partners worden per project vermeld. Een aantal Europese instellingen heeft een meer algemene intentie uitgesproken te willen coproduceren in de toekomst. Het betreft Vooruit Gent, HAU Berlijn, Haus der Berliner Festspiele Berlijn, Mousonturm Frankfurt, Münchner Kammerspiele München, BAC London. Bij welk project zij meewerken is op het moment van schrijven nog niet bekend.

Het jaar 2013 staat in het teken van een groot aantal hernemingen. De meeste nieuwe projecten worden opgezet in de jaren daarna. Om een duidelijk beeld te geven van de artistieke richting zijn daarom ook de plannen over 2015 en 2016 hieronder opgenomen. De plannen zijn richtinggevend voor de activiteiten in het komende kunstenplan. Door de actualiteit en veranderingen in het veld zullen daar naar verwachting wijzigingen in plaatsvinden.

podiumcircuit klein: kleine zaal tot en met 200 stoelen

2013: Ceci n'est pas un...

concept

Een geluiddichte glazen cabine wordt geplaatst middenin een stad. Deze theatrale interventie bevraagt toevallige voorbijgangers over beelden die hij graag ziet of juist vermijdt. Binnen maakt een performer een enorm kabaal. Buiten is hij onhoorbaar en klinkt er aangename muzak. Gedurende tien dagen toont de cabine iedere dag een ander 'ongewenst' beeld in de openbare ruimte. Eénmaal per uur treedt het geluid van de box een minuut naar buiten. Op dat moment verbindt de buitenwereld zich met de binnenwereld in de cabine.

Voorbeeld: Ceci n'est pas un réfugié is een versie met een luid krijsende, iets kapotslaande, negroïde man. De man lijkt dusdanig gewelddadig dat de voorbijganger blij is met het geluiddichte glas. De tentoongestelde negroïde man zal associaties oproepen met tentoongestelde afrikanen in de 18e eeuw (Saartje Baartman e.d.) en stelt vragen over de werkelijke of de ideale vluchteling. Andere mogelijke cabines zijn: Ceci n'est pas un artiste, Ceci n'est pas un policier, Ceci n'est pas un innocent...

werkwijze en speelplan

De technische realisatie en het transport van de geluiddichte cabine is complex. Gedurende 3 weken worden met tien performers beelden gecreëerd in de dan gerealiseerde cabine. Een aantal van deze mensen is afkomstig uit Utrecht en stond nooit eerder in het theater. Het is het kijken naar hun "anders-zijn" dat uitgangspunt vormt voor hun presentatie in de cabine. De presentatie vindt de gehele dag plaats. Het zal daarmee ook aandacht genereren voor het project God zegene de greep dat korte tijd later geprogrammeerd staat.

Het project wordt in Utrecht ontwikkeld en uitgebracht tijdens Festival a/d Werf (dat na een fusie met Springdance zal verdergaan onder een nieuwe naam) en toert vervolgens door Nederland. Het speelt in 30 dagen voor een grote groep toevallige voorbijgangers en festivalbezoekers die de cabine bewust opzoeken. Verwacht wordt dat de cabine per 2014 ook in het buitenland wordt getoond.

Met 10 performers | Tournee op locatie in Utrecht, 's Hertogenbosch (Theaterfestival de Boulevard) en Amsterdam (Over het IJ Festival)

2013: God zegene de greep (herneming)

concept

Twintig toeschouwers zitten samen in een donkere ruimte. Zij hebben allen een luidspreker om hun nek hangen, waaruit de stemmen klinken van twintig acteurs. De toeschouwers, die deze stemmen lijken te belichamen, "bespreken" onze behoefte aan een collectieve verbeelding, in tijden van economische crisis. Zullen we als we de controle over onze eigen welvaart verliezen onze hoop weer richten op God, Allah of Hanuman?

werkwijze en speelplan

In samenwerking met de Vrede van Utrecht worden in 2013 drie projecten hernomen die aansluiten bij de thema's van de manifestatie. De producties *God zegene de greep*, *De grote beweging* en *Niemandland* kijken alle drie vanuit een buitenlandse focus naar de Nederlandse maatschappij. *God zegene de greep* wordt nog geproduceerd binnen de huidige kunstenplanperiode (eind 2012) en wordt bij de presentatie in 2013 ook in een Engelse versie getoond aan buitenlandse programmeurs. Het project wordt in Utrecht getoond tijdens Vrede van Utrecht. Het is te zien in de Stadsschouwburg.

Tournee vlakke vloer circuit in Nederland en Europa

2013: De grote beweging (herneming)

concept

In *De Grote Beweging* wordt de werkelijkheid ondertiteld. Toeschouwers zitten in een kleine bioscoopruimte en zien het leven, zoals dat zich op dat moment buiten afspeelt, als een Chinese documentaire over het leven anno nu. Een voice-over in het Mandarijn legt het Chinese collectiviteitsdenken naast het westerse individualisme en schetst daarmee onze genadeloze ondergang als maatschappij. Willekeurige voorbijgangers spelen de tragische hoofdrol.

werkwijze en speelplan

De bioscoop wordt geplaatst op een druk plein in het centrum van de stad in de lente van 2013 in het kader van Vrede van Utrecht. Naar verwachting reist de voorstelling daarna in drie jaar nog langs minimaal twee Nederlandse en vier Europese steden. Zo is er reeds interesse getoond vanuit het Simmerdeisfestival Drachten en het Sputheater in Den Haag.

Met 1 Chinese performer | Tournee op locatie in Nederland en Europa

2013: Niemandland (herneming)

concept

Twintig toeschouwers wachten op twintig gidsen in de hal van Utrecht CS. De toeschouwer volgt een van de migranten op zijn wandeling door Lombok. Op zijn koptelefoon hoort hij verhalen over het leven van zijn zwijgende gids. De gids wordt gedurende de wandeling meer en meer een projectievlak voor de gedachten van de toeschouwer.

"Niemandland is spannend, ontroerend en bijzonder theater, van het overdonderende begin in een Utrechtse stationshal waar de tijd even stil lijkt te staan tot het poëtische slot. En belangrijk bovendien in deze tijd van botte polarisatie..." (Robbert van Heuven)

werkwijze en speelplan

Niemandland (winnaar VSCD Mimeprijs 2008) tonen we na een buitenlandse tournee opnieuw in de stad waar het is ontstaan. Marketing en kaartverkoop verlopen via Stadsschouwburg Utrecht. Gedeeltelijk wordt samengewerkt met de bestaande cast, de helft bestaat uit nieuwe gidsen, met wie een korte interviewperiode plaatsvindt, die de inhoudelijke basis voor deze nieuwe versie legt. De voorstelling wordt hernomen in het kader van Vrede van Utrecht in de zomer van 2013. Daarna reist de productie naar München voor een versie met Duitse migranten in coproductie met de Münchner Kammerspiele.

Met 20 migranten performers | Tournee op locatie in Utrecht en München | Coproducenten stadsschouwburg Utrecht/ Vrede van Utrecht, Münchner Kammerspiele

2014: Mierenproject

concept

In een grote vitrine van 50 m2 staat een miniatuurlandschap opgesteld. Het berglandschap is een weergave van de wereld; de hoogte van de bergen is niet gebaseerd op geografische factoren, maar op basis van het BBP van diverse landen. Rijkere delen zijn hooggelegen, armere landen liggen in het dal. In dit landschap lopen miljoenen mieren. Zij worden gefilmd met vingercamera's en geprojecteerd op de muren achter dit landschap. In een voorstelling van een uur leidt een voice-over de toeschouwer door het landschap. De tekst en beeldsequentie schetsen een onthutsend, tragikomisch en ontroerend beeld van onze continue bewegingen over de aarde. Een lichtplan en zeer kleine rekvisieten, vlaggen, boompjes, bebouwing geven de toeschouwer houvast bij het interpreteren van het gedrag van de mieren. De toeschouwers worden zo uitgedaagd hun eigen handelen te beschouwen in relatie tot de grote ontwikkelingen op aarde: vluchtelingenstromingen, opkomende industrieën en machtsverschuivingen.

werkwijze en speelplan

Het project gaat in première tijdens Festival a/d Werf, dat samenwerking zoekt met het Centraal Museum, en reist daarna door Nederland en Europa. Festival Boulevard werkt samen met het Stedelijk museum Den Bosch, Theater Frascati presenteert het werk in de Brakke Grond. Daarnaast is interesse getoond door LIFT London.

Met miljoenen mieren | Tournee museale context in Utrecht, 's Hertogenbosch, Amsterdam en London | Coproducent LIFT

2014: Spy me

concept

Bij het maken van de voorstelling Niemandsland op Centraal Station Utrecht ontdekten we de aanwezigheid van veiligheidsagenten die onopvallend reizigers scannen op zoek naar potentieel terroristisch gedrag (Utrecht CS is voor de BVD na Schiphol de meest terrorismegevoelige plek van Nederland). Dit vormde de inspiratie voor Spy me, een smart Phone-applicatie die functioneert in de trein van Amsterdam naar Utrecht: je wordt gevraagd een koptelefoon aan te sluiten op je telefoon en tegenover een willekeurige onbekende te gaan zitten. Een vertelstem en afbeeldingen op je telefoon verleiden je om een potentiële terrorist te zien in deze andere treinreiziger. De applicatie registreert waar de luisteraar zich bevindt en reageert daarop. Zo hebben het passeren van de Bijlmerbajes en het binnenrijden op Utrecht CS gevolgen voor wat de luisteraar hoort of ziet op zijn scherm. Het wantrouwen dat we koesteren richting onbekenden is de afgelopen decennia toegenomen door het kanon van waarschuwingen, nieuwsberichten en SIRE-spotjes. In Spy me wordt deze argwaan besproken door de toeschouwer zich te laten verplaatsen in de rol van een veiligheidsagent.

werkwijze en speelplan

Voor het tot stand brengen van de applicatie wordt contact gezocht met de HKU (afd. new Media Design), de Waag Society en Mediamatic Lab. Voor marketing en ontwikkeling van het project wordt contact gezocht met de Nederlandse Spoorwegen. De lancering van de applicatie in de herfst van 2014 wordt verbonden aan een nieuw project van Lotte van den Berg. Publieksgroepen worden zo aan elkaar gekoppeld.

Tournee treintraject in Nederland

2015: Muurproject

concept

Een muur van 2 km lengte strekt zich uit over een landschappelijke of stedelijke omgeving. Op 1 meter hoogte bevindt zich een sleuf in de wand. Aan weerszijde loopt een toeschouwer. Door de sleuf houden ze elkaars hand vast. Drie kwartier lang lopen ze hand in hand met de onbekende aan de andere kant. Op hun koptelefoon horen ze een verhaal over een onbereikbare liefde tussen een Israëlsche en een Palestijnse grenswachter. De bezoekers zijn onderdeel van het verhaal dat ze horen. Kleine interventies sturen de verbeelding en maken de wandeling persoonlijk. Het publiek zal nooit weten met wie ze die innige band tijdens de voorstelling heeft opgebouwd. De voorstelling is doorlopend te zien. Iedere vijf minuten vertrekt een nieuw wandelduo.

Tijdens mijn bezoek aan Israël en de Palestijnse gebieden was ik onder de indruk van de haat en angst aan beide zijden van de Palestijns/ Israëlsche muur. De voorstelling bevraagt, op een persoonlijke manier, de mogelijkheid van liefde in een gebied dat wordt verscheurd door wraakgevoelens.

werkwijze en speelplan

Voor de inhoudelijke totstandkoming wordt contact gelegd met Joodse en Palestijnse inwoners van Utrecht met wie interviews worden afgenomen. Muurproject is in 2015 te zien op Oerol en Zeeland Nazomerfestival en in 2016 in Utrecht en 's Hertogenbosch. Het is een coproductie met IN SITU, een Europees samenwerkingsverband voor locatietheater, en zal daarmee ook door Europa reizen. Voor de Utrechtse presentatie wordt samengewerkt met Stadsschouwburg Utrecht. Door de première uit te brengen op Oerol kan de voorstelling op Terschelling worden gerepeteerd en ontwikkeld zonder hoge kosten voor beveiliging.

Tournee op locatie op Terschelling, in Zeeland, Utrecht en Europese steden | Coproducent IN SITU

2015: Babelfish

concept

Een reeks glazen cabines staat achter elkaar opgesteld. In elke cabine bevindt zich een vertaler met koptelefoon en microfoon. De achterste vertaler leest een religieus geschrift (De Bijbel, de Koran, de Veda's, de Thora) in het Nederlands, de vertaler daarvoor vertaalt hem in het Engels, de vertaler daarvoor in het Hindi etc., totdat de eerste vertaler de tekst weer in het Nederlands vertaalt. Elke cabine heeft een megafoon die de bezoeker laat horen hoe de vertaling onderweg verandert. Door een reeks snelvertalingen van teksten vol beeldspraak sluipen er naar verwachting discrepanties in de tekst en ontstaat er uiteindelijk een uiterst discutabele snelvertaling van een religieuze tekst.

Het project bevraagt de waarde van teksten die door mondelinge overlevering zijn bewaard en vanaf het moment van schrijven zich hebben vastgezogen in de context van die tijd.

Met 8 tolken | Tournee op locatie in de openbare ruimte in Nederland en Europa

2015: U bevindt zich hier (herneming)

concept

In een grootschalige hotelconstructie ligt iedere toeschouwer alleen op bed. In het spiegelp plafond ziet hij zichzelf. De spiegel gaat omhoog. Zoals bij Google Earth krijgt de toeschouwer zicht op het leven van de mensen naast hem. Het hotel fungeert als een model voor de anonimiteit in grote steden, waar mensen soms simultaan een vergelijkbaar leven leiden.

'Een ontroerend statement over eenzaamheid en contact (...) Verhoeven begint één van de meest oorspronkelijke stemmen in het Nederlandse theater te worden' (Het Parool)

werkwijze en speelplan

U bevindt zich hier werd in 2008 geselecteerd voor het Nederlandse en Vlaamse theaterfestival. In 2013 wordt de voorstelling hernomen in St. Petersburg in het kader van het vriendschapjaar Nederland-Rusland. In 2015 hernemen we de voorstelling exclusief in Utrecht in samenwerking met de Stadsschouwburg. Voor het werken met een nieuwe cast wordt samengewerkt met de HKU.

Met 9 jonge performers | gespeeld in de jaarbeurs Utrecht

2016: It's alive!

concept

Verschillende theatrale ingrepen maken het museum tot een plek voor 'levende' kunst. Deze presentaties dagen de bezoekers uit zich te verhouden tot het gepresenteerde werk.

Supposed/Suppoost is een levende installatie met allochtone suppoosten. In elke museumzaal hangt een bordje met een beschrijving van het tentoongestelde 'object': de suppoost die rustig een boekje leest. De uitleg vermeldt aangrijpende details over zijn privéleven. Het is onduidelijk of dit fictief of de werkelijkheid is. Zo nu en dan klinkt er een kort signaal. De suppoosten zingen een Arabisch lied dat door het museumgebouw klinkt en wisselen van plek. De omschrijving hangt nu bij een ander persoon.

Waiting for Godot is een installatie met twee papegaaien die continue een aantal regels uit het gelijknamige stuk van Beckett opzeggen. ("Who are we waiting for?" "For Godot?" "For who?" "Godot." "Ah, yes.") Het toont de repetitieve onheilsgedachte die regelmatig over ons neerdaalt. Toeschouwers worden gevraagd niet te praten in de zaal, tenzij met woorden uit het script van Beckett dat aan de muur hangt. Zij gaan dan 'in gesprek' met de papegaaien.

You break my heart is een realtime internetverbinding tussen een museumzaal en de sloppenwijk Daravi in Mumbai geprojecteerd op een wand in het museum. Wanneer een bezoeker de ruimte betreedt, loopt er een kind in de sloppenwijk naar de camera en volgt de bezoeker in zijn bewegingen door de museumzaal. Wanneer een bezoeker zwaait, zwaait het kind. Als een bezoeker de zaal verlaat, verdwijnt het kind uit beeld. Op een eenvoudige manier confronteert het werk de bezoeker met zijn (vermeende) macht over een leven ergens ver weg.

werkwijze en speelplan

Voor de presentatie wordt samenwerking gezocht met het Centraal Museum. Parallel aan It's Alive! wordt het Muurproject gepresenteerd door Stadsschouwburg Utrecht. We streven ernaar de muur een maand lang in Utrecht te laten staan. In samenwerking met de HKU en de faculteit Theaterwetenschappen wordt een randprogramma ontwikkeld rondom de grenzen van installatie- en podiumkunst. Met Frascati wordt een contact gelegd met De Appel, via Plaza Futura met het Van Abbemuseum.

complexiteit activiteiten

Veel van de beschreven projecten hebben door hun vorm en speelplek zowel hoge voorbereidingskosten als hoge uitvoeringskosten: De vernieuwende vorm van de projecten vraagt om een lang en arbeidsintensief voortraject

waarin de haalbaarheid en de randvoorwaarden van bijv. het kweken van mieren, of het opzetten van een smart Phone app., in kaart moeten worden gebracht door specialisten. De uitvoeringskosten op locatie zijn hoog wanneer een openbare ruimte of een bijzondere locatie bespeelbaar moet worden gemaakt. Voorzieningen zoals stroom, vergunningen en beveiliging moeten extern worden aangetrokken en een groot aantal productiemedewerkers is nodig voor de organisatie en realisatie van complexe installaties. Bovendien wordt verwacht dat coproductiebijdragen van Nederlandse festivals zullen afnemen, en de organisatie een groter deel van de locatiekosten voor haar rekening zal moeten nemen. Ook met een aantal hernemingen zijn hoge kosten gemoeid. Soms betreffen het locatie- en technische kosten, zoals bij de voorstelling U bevindt zich hier. Bij de productie Niemandslaan is het juist de grote groep van 20 performers die de uitvoering kostbaar maakt. Omdat er ook een aantal eenvoudige producties wordt hernomen zoals De grote beweging wordt gemiddeld per uitvoering niet het hoogste bedrag aangevraagd.

verkoop

De verkoop van projecten neemt de organisatie zelf op zich. Met een groot aantal instellingen zijn gesprekken reeds gestart of in een vergevorderd stadium. De goede contacten die zijn opgebouwd met een groot aantal theaters worden ingezet om ook musea in die stad te bereiken. Met collega gezelschappen Schweigman& en OMSK zal geregeld worden samengewerkt bij de verkoop van projecten. Vaak blijken speelplekken overeen te komen, en geïnteresseerd in gebundelde presentaties. Het is soms van meerwaarde als de projecten van de drie makers in elkaars context kunnen worden gepresenteerd, productie- en reiskosten kunnen worden teruggebracht. De buitenlandse verkoop ligt in handen van Frans Brood productions in Gent.

doelgroepen en marketing

De voorstellingen trekken een gevarieerd publiek. Bij het benaderen van jonge mensen wordt de nadruk gelegd op de onconventionele vorm van projecten als Spy me, terwijl voor ouderen ook nadrukkelijk de maatschappelijke relevantie van een project wordt benadrukt. In sommige projecten richt de organisatie zich specifiek tot de niet-westerse inwoners van een stad. In het Muurproject zoekt zij bijvoorbeeld contact met Joodse en Palestijnse inwoners van Utrecht. Ook de vorm van dat project is een publiciteitsmiddel. De lopende koppels langs de muur zullen andere voorbijgangers aanzetten tot het kopen van een toegangskaartje. De kracht van projecten als Ceci n'est pas en Babelfish is dat toevallige passanten ter plaatse geconfronteerd worden met een onverwachte gebeurtenis. Free publicity ontstaat doordat het werk zichtbaar in de samenleving wordt geplaatst. Deze werken hebben allereerst een artistiek belang en ontsluiten het theater voor een deel van de bevolking, dat de reguliere instellingen niet vaak bezoekt. Maar ze versterken ook de aandacht voor andere (binnen-) producties, die soms tegelijkertijd staan geprogrammeerd.

De organisatie koestert de bestaande contacten met de media maar gaat ook contacten aan met nieuwe (media) partners, zo wordt voor Spy me een campagne gevoerd i.s.m. de NS.

C. toelichting op de begroting, dekkingsplan en kengetallen 2013-2014

BATEN

1. eigen inkomsten

publieksinkomsten € 72.800,-

Gemiddeld wordt 18% van de totale baten, € 72.800,- per jaar, uit de nationale en internationale recette en uitkoopsommen gehaald. Nationale inkomsten zijn terughoudend opgevoerd om in te spelen op een verwachte vermindering van de financiële draagkracht van de presentatieplekken. Voor voorstellingen in de openbare ruimte is enkel een vergoeding van de dagkosten als uitkoopsom voor de presenterende plek opgenomen. Voor voorstellingen die langer dan 50 minuten duren, is na overleg met enkele speelplekken een gemiddelde kaartprijs van € 16,- bruto opgenomen. Voorstellingen met een kortere duur zijn opgenomen met een kaartprijs van € 6,50 bruto. Deze voorstellingen zijn de hele dag door doorlopend te zien, en bereiken daardoor een maximaal publiek in het aangevraagde circuit. De kosten voor het downloaden van de voorstelling Spy me is conform marktprijs € 0,79 per download. Door een uitgekiende marketingcampagne wordt ingezet op een hoeveelheid downloads van 2.500 keer. De internationale inkomsten zijn uitkoopsommen gebaseerd op afspraken uit voorgaande jaren. Door de toenemende nationale focus zijn deze buitenlandse inkomsten aanzienlijk lager begroot dan voorgaande jaren.

sponsorinkomsten € 2.500,-

Room with a view wil tijdens de kunstenplanperiode 2013-2016 een netwerk van zakelijke partners opbouwen om sponsorgelden te werven en wordt in deze missie ondersteund door culturele partners die hierin bedreven en ervaren zijn. Door de onderscheidende plek die het werk van Dries inneemt in het kunstenlandschap ziet de organisatie hier al langere tijd mogelijkheden voor. Zij kon zich daar, door haar projectmatige werkstructuur in het verleden, nog niet structureel op richten. In 2013 start de zakelijk leider de sponsoracquisitie op. Er is een bescheiden gemiddelde jaaropbrengst van € 2.500,- in 2013-2014 en € 3.750,- over 2013-2016 opgenomen. De ambitie is echter groot en de stichting hoopt dit bedrag na twee jaar positief te kunnen bijstellen. Met name rondom het uitbrengen van nieuwe projecten en de geplande publicatie zullen de sponsorinkomsten hoger liggen. Tevens leveren de toekomstige sponsorrelaties naar verwachting een groeiend aantal bezoekers op.

overige inkomsten € 17.500,-

Hieronder zijn de internationale en museale coproductiebijdragen opgevoerd. Vanwege het veranderende kunstenlandschap is de toekomst van een aantal nationale partners onzeker. Er zijn daarom, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen nationale coproductiebijdragen vanuit festivals opgevoerd. Voor projecten die in een museale context worden gepresenteerd, is een bescheiden coproductiebijdrage (€ 10.000,- totaal) opgevoerd, vanwege de relatieve onbekendheid van het werk van Dries in dit circuit. De internationale coproductiebijdragen -

met een aantal financieel draagkrachtige partners - zijn gebaseerd op besproken intenties en afspraken uit voorgaande jaren.

Om de vergroting van de lokale en nationale zichtbaarheid te realiseren, wordt er voorrang gegeven aan nationale premières en presentatieplekken. (Nationale zichtbaarheid 63% van het totaal aantal speelbeurten). De buitenlandse partners bezitten echter een betrouwbare en gedegen financiële positie en hebben hun intenties uitgesproken om, waar mogelijk, te blijven coproduceren. In 2013 is de focus vooral nationaal; internationale coproducties zullen vanaf 2014 plaatsvinden. Het gemiddelde over 2013-2014 ligt daardoor lager dan de inkomsten die de organisatie denkt te verkrijgen over de totale kunstenplanperiode.

indirecte opbrengsten € 500,-

Door de geschatte verdubbeling van het publieksbereik, het aantrekken van een derde verkooppunt (in Utrecht) zal de gemiddelde verkoop van de publicatie groeien. Opgevoerd zijn 80 boekwerken per jaar van € 9,40 netto.

bijdragen uit private middelen € 20.000,-

In de periode 2009-2011 haalde de organisatie gemiddeld € 62.000,- per jaar aan private middelen op. De missie, het ondernemerschap en artistieke profiel van de organisatie vinden nog steeds zeer nauwe aansluiting bij de doelstellingen van deze fondsen. Gezien de bezuinigingen op kunst en cultuur, zullen naar verwachting meer instellingen nog vaker een beroep op deze fondsen doen; De beschikbare financiële middelen moeten worden verdeeld over meerdere organisaties. Daarom wordt een daling van de private fondsen reëel geacht. Door het groot aantal nationale hernemingen in 2013 kan in dat jaar minder ondersteuning worden verkregen bij nationale fondsen, die de projecten vaak al eerder ondersteunden. Ook daarom is het gemiddelde over 2013-2014 lager dan de bijdrage die wordt verwacht over de jaren 2015-2016.

Conclusie De organisatie realiseert over twee jaar een gemiddelde van € 113.300,- per jaar aan eigen inkomsten. Hiermee komt de gemiddelde eigen inkomstenquote 2013/2014 op 27,55% te staan. (Over 2013-2016 is de eigen inkomstenquote 32%)

2. publieke subsidies en bijdragen

subsidie fonds podiumkunsten € 198.000,-

Room with a view ontving van het Fonds Podiumkunsten gemiddeld € 170.000,- per jaar tijdens de tweejarige projectregelingen uit de kunstenplanperiode 2009-2012. De organisatie presenteerde over de afgelopen drie jaar gemiddeld 139 voorstellingen per jaar en had een eigen inkomstenquote van afgerond 61%. Hiermee worden de gestelde drempelnormen van het Fonds ruim behaald.

Met een opgebouwd kapitaalkrchtig en betrouwbaar netwerk van coproductanten, fondsen en speelplekken en lokale binding met de gemeente Utrecht, kijkt de organisatie zeer positief uit naar de voortzetting van haar activiteiten in de toekomst. De plannen zullen de nationale zichtbaarheid aanzienlijk vergroten. Daarnaast wordt het jaarlijkse publieksbereik verdubbeld van 5.000 bezoekers in de afgelopen drie jaar naar 10.350 bezoekers voor gemiddeld 118 voorstellingen per jaar over 2013-2014. Hiervoor vraagt de organisatie voor de periode 2013-2016 een jaarlijkse basissubsidie aan bij het Fonds van € 165.000,- voor de ondersteuning van 55 voorstellingen van het kleine speelschiedt met een kostenratio van € 3.000,- per speelbeurt. De innovatietoeslag van 20% wordt aangevraagd, omdat de organisatie meent met haar activiteiten een belangrijke innovatie tot stand te brengen in de podiumkunst die haar eigen ontwikkeling en aanbod overstijgt.

a. basissubsidie € 165.000,-

aantal uitvoeringen

Gemiddeld over 2013-2014 presenteert de organisatie 118 uitvoeringen per jaar (gem. over 2013-2016: 121 uitvoeringen per jaar.) Gezien de speelpraktijk in het verleden (139 uitvoeringen per jaar) en de intenties van toekomstige speelplekken, lijkt dit reëel. Voorstellingen die korter duren dan 50 minuten en/of doorlopend worden getoond op een dag, zijn opgevoerd als zijnde 1 speelbeurt.

Uit de berekening komt naar voren dat het aangevraagde aantal speelbeurten bij het Fonds vele malen lager is, te weten 55 uitvoeringen per jaar. In deze tijd van grote bezuinigingen op kunst en cultuur wil de organisatie haar ambitie tonen om meer geld uit de markt te halen, dan het Fonds vereist. De internationale hernemingen kunnen vaak worden gerealiseerd met minder overheidssteun. Door de positionering van een organisatie die de grens met de beeldende kunst geregeld overbrugt, wil zij de ambitie tonen zich voor additionele financiering van een aantal projecten ook te richten tot instellingen en fondsen binnen dit vakgebied.

In de begroting over 2013-2014 wordt de bijdrage van het fonds ondergebracht bij 4 projecten:

Ceci n'est pas.... (27 uitvoeringen in de openbare ruimte, Nederlandse tournee) Niemandland (28 uitvoeringen op locatie in Utrecht), Mierenproject (35 uitvoeringen Nederlandse tournee) en Spy me (20 voorstellingsdagen, lees 2500 downloads). De organisatie vindt het van belang haar plannen in totaliteit aan het fonds te presenteren, het is de gezamenlijkheid van plannen die de artistieke koers, de lokale en nationale zichtbaarheid, en de verwachte publieksgroei mogelijk maakt.

omvang podia

Door het intieme karakter van een aantal projecten is het publiek per voorstelling soms beperkt (zij worden geplaatst in het kleine circuit <200 man). Daarom kiest de organisatie voor lange speelperiodes en meerdere presentaties per dag. Ook de projecten in de openbare ruimte en in musea plaatst de organisatie in dit kleine circuit. De organisatie vindt het van belang dat duizenden mensen deze werken tegenkomen, maar wil realistisch zijn in het benoemen van het aantal mensen dat de tijd neemt om de projecten in hun volledigheid te aanschouwen.

bedrag per uitvoering

Voor de voorbereiding en uitvoering van ervaringstheaterwerk en installatievoorstellingen op ongebruikelijke plekken zijn hoge lokale kosten en een gedegen productionele ondersteuning vereist. Om de productioneel en technisch complexe installaties op juiste wijze te realiseren liggen de activiteitenkosten in de voorbereiding en uitvoering vaak vele malen hoger dan bij voorstellingen in de reguliere theaterzaal. Zaken als bijzonder transport in binnen en buitenland, externe stroomvoorzieningen, nachtbewaking maar ook de vervaardiging van unieke, publieksveilige installaties laten de kostenratio aanzienlijk stijgen. De organisatie heeft de ambitie veelvuldig te reizen met producties, maar elke nieuwe speelplek vraagt vaak om lokale aanpassingen en repetitiedagen.

subsidie gemeente € 100.000,-

Room with a view ontving in 2011 en 2012 een jaarlijkse bijdrage van € 100.000,- van de gemeente Utrecht. De stichting heeft zich ten doel heeft gesteld haar zichtbaarheid als stadsgezelschap te vergroten (percentage lokale speelbeurten groeit van 13% naar 39%). Toch vraagt de organisatie eenzelfde bedrag aan gemeentelijke subsidie aan, te weten € 100.000,-. Dit is 24% van de totale baten. Met deze bijdrage wil de organisatie o.a. door het spelen op ongebruikelijke plekken nieuwe publieksgroepen aan zich binden, de positie van Utrecht als cultureel spraakmakende stad versterken en bijdragen aan een internationale uitstraling van het cultuuraanbod.

LASTEN

1. beheerlasten

personeel € 61.500,-

De honoraria in het jaar 2012 zijn als uitgangspunt genomen voor het bepalen van personeelslasten. Hierbinnen vallen de kosten voor de zakelijke leiding, zakelijk assistent, algemene publiciteit en marketing medewerker en het boekhoud- en administratiekantoor stichting ASK.

De basisorganisatie groeit met 0,25 Fte ten opzichten van 2009-2011. Deze is te vinden binnen de post publiciteit en marketing en zakelijke leiding en ondersteuning. De publiciteit en marketing medewerker wordt een dag per week

aangetrokken om de algemene zichtbaarheid van het werk en de organisatie te optimaliseren. De gewenste groei in publieksbereik vergt een structurele aanpak.

Bij honorering door gemeente en Fonds groeit de organisatie van een projectmatige naar een meer structurele vorm van management. Het takenpakket van de zakelijk leider zal veranderen. Zij maakt afspraken over financiering en presentatie van projecten op de langere termijn en zoekt ook andere bronnen van eigen inkomsten op. Geadviseerd door collega-organisaties, zoals DUS, zet zij sponsor acquisitie op. Zij boort contacten binnen de museumwereld aan, en breidt deze uit, vanuit de ambitie deze instellingen in de toekomst te bespelen met multidisciplinair werk. Voor het ontwikkelen van deze ambitie zijn de noodzakelijke extra manuren opgenomen bij de zakelijk leider. Per 2012 werkt de organisatie vast met een zakelijk assistent voor een dag per week voor de administratieve ondersteuning van de zakelijk leider.

materieel € 33.500,-

Hieronder is de huurovereenkomst met Huis a/d Werf in Utrecht opgenomen met twee bureaus. Deze kosten zullen evenals de kantoorkosten niet stijgen ten opzichte van voorgaande jaren.

De kosten voor de promotie van het gezelschap gaan echter toenemen met € 15.000,-. Hiermee wordt de basis gelegd om het gezelschap en het toegenomen aantal activiteiten, publicitair op een volwaardige wijze onder de aandacht te brengen in Utrecht en in de voorgestelde circuits. Ook het opzetten van het gedeelde publicitaire platform met OMSK en Schweigman& valt onder deze kosten. Room with a view vindt het belangrijk een bijdrage te reserveren voor de zichtbaarheid van het multidisciplinaire theater buiten de reguliere podiumkunstinstanties. Dat zal zich naar verwachting in de toekomst vertalen in toenemende publieksinkomsten. Daarnaast is een verhoging van de opslag en verzekeringskosten opgevoerd voor de producties die in 2012-2014 worden vervaardigd.

De totale beheerslasten beslaan 23% van de totale lasten.

2. activiteitenlasten

personeel € 187.465,-

De artistieke staf bestaat uit de artistiek leider en een vaste artistiek assistent/ dramaturg. Projectmatig worden regieassistenten, tekstschrijvers, ontwerpers, technici en performers aangetrokken. De aanname van een artistiek assistent/ dramaturg is een uitbreiding op de staf per 2013. Een continue artistieke dialoog vindt plaats met deze persoon, waarnaar nog wordt gezocht. Een deel van de bureautaken van de artistiek leider wordt door de assistent overgenomen. Dit geeft hem meer tijd om nieuw werk te creëren. De artistiek leider heeft aangegeven in het eerste jaar een tijd te gebruiken voor artistieke reflectie. In deze periode is hij niet in dienst van de organisatie. De assistent vervangt hem in deze periode voor lopende zaken. Het welslagen van de grote hoeveelheid hernemingen in dit jaar wordt zo gegarandeerd. In 2013 staan de voorbereidende personeelslasten hierdoor op € 107.330,- tegenover € 125.700,- in 2014.

De inzet van performers bij projecten is ongelijkmatig. In sommige projecten fungeren zij slechts als voice over, in andere projecten zijn zij veelvuldig aanwezig. De uitvoerende personeelslasten vertonen daardoor grote verschillen per jaar. Hetzelfde geldt voor de inzet van uitvoerende medewerkers als technici, softwareontwikkelaars en company managers. Hierdoor staan de uitvoerende lasten in 2013 op € 95.300,- tegenover € 46.600,- in 2014. Gezien de flexibele aard van de organisatie wordt er voor een merendeel met freelance medewerkers gewerkt. De opgevoerde Fte's zijn hierdoor minimaal begroot en betreft een blauwdruk op voorgaande jaren. Om toch een indicatie van de hoeveelheid medewerkers te geven is opgezocht dat de organisatie gemiddeld jaarlijks met 36 freelance medewerkers een samenwerking heeft gezocht, zowel kort als langer lopend. In voorgaande jaren lag de artistieke en productionele werkdruk (te) hoog wat de organisatie legitimeert om ondanks de verlaging van het aantal speelbeurten, een lichte stijging van € 6.000,- op de totale post door te voeren. Hierbinnen is o.a. de aanname van een vaste artistiek assistent opgevoerd.

materieel € 129.335,-

Deze post daalt ten opzichte van voorgaande jaren. Hernemingen nemen minder materiaalkosten met zich mee. Ook de beschreven nieuwe producties zijn in materiële input eenvoudiger dan de producties uit het verleden. Kosten voor nieuw werk in 2013 en 2014 liggen met name bij personele voorbereiding en uitvoering.

Daarnaast liggen de marketingkosten in 2013 afgerond € 13.000,- lager ten opzichten van 2012, tevens door het groot aantal hernemingen van dat jaar. Kosten voor het ontwikkelen van een beeldregistratie en scènefotografie worden hiermee uitgespaard.

resultaat

Saldo rentebaten/ lasten is een stelpost van € 500,- per jaar voor het bankverkeer opgenomen. Daarmee staat de meerjarenbegroting op een sluitend resultaat.